

Oglasi, pripisana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cijenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglašje itd. šalju se naputnicom ili položnicom pošt. štedionice u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravničtvu u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše »Reklamacija«.

Čekovnog računa br. 847.849.

Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve polvari“. Narodna poslovice.

Izlazi svakog utorka i petka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju, nepodpisani netiskaju, a nefrankirani neprimaju.

Predplata za poštarinom stoji: 12 K u obće, 6 K za seljake } na godinu ili K 6—, odn. 3— na pol godine.

Izvan carevine više poštarina.

Pojedini broj stoji 10 h. koli u Puli, toli izvan iste.

Uredništvo se nalazi u ulici Giulia br. 5 te prima stranke osim nedjelje i svetica svaki dan od 11—12 sati prije podne.

Odgovorni urednik i izdavatelj Stjepo Gjičić. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Našim izbornikom!

Dne 3. i 9. ovog mjeseca Vi ste po ljutoj zimi putovali na biralista, da po preporuci našega političkog društva „Edinosti“ i lista „Naše Sloge“ i po želji prvotnih birača i po Vašem narodnom osvjedočenju, date nam kao fiduciari Vaše glasove pri izboru zastupnika za Beč.

Nepravедno po našu stranku razdjeljenje izbornih sekcija i sastav listina, pak Judin novac, pak negdje zaslepljenost naroda, uzrok su, da su Vaši glasovi i u petoj kuriji i u zapadnom biralistu vanjskih občina ostali u manjini.

Nu radi toga hrvatski i slovenski narod Istre nije propao. Zaustavilo mu se je za čas jedno kolo velikoga našeg pokreta, i ono će se u drugoj prigodi još jače zamahati, još brže kretati.

Mi Vam oba, svim skupa i svakomu po sebi srdačno zahvaljujemo na trudu i pouzdanju Vašem i naroda, koj Vas je birao za svoje fiduciare. Uztrajite u borbi za svoje pravice svaki na svojem mjestu i u svih zгодah. Stvar pravedna, a naša je takova, mora predobiti prije ili kasnije. Hrvatski ili slovenski puk u Istri neće više izginuti. Njegove nade nenosimo samo nas dva, njegove želje neželimo sama nas dva, njegovi vapaji čuti će se i nadalje u Beču, i ne na sama jedna usta, jer i ako bude sam jedan iz Istre tamo, još je druge naše braće iz Dalmacije i slovenačkih pokrajina i od druguda. Zato negubite vjere u bolje dane, kao što je negubimo ni mi; odkrivajte izdajice, podučajte neuke, tužite se na krivice u svakoj zgodji, pri svakoj oblasti, neka se zna, da smo Hrvati i Slovenci Istre, hvala Bogu živi i zdravi i da se nedamo utući ni uništiti!

I opeta srdačna Vam hvala na trudu i naše priznanje da ste se držali složno kao jedan i da ste na izbore došli s v i, osim ona dva, tri koji radi teške bure i mećave baš nikako nisu mogli.

Pula-Trst, 12. januara 1901.

Dr. M. Laginja, m. p.

M. Mandić, m. p.

Mojim izbornikom

i svim Hrvatima i Slovincima Istri!

Dne 9. t. mj. izabrali ste me evo već treći put svojim zastupnikom na carevinskom vieću, te me tim u političkom obziru počastili najvećom časću kojom razpolazete, u me postavili najveće povjerenje, meni namijenili pretežku zadaću.

Poslije izbora vidio sam Vas mnoge, i opazio na Vaših licih, i razabrao iz Vaših suza, i čuo iz Vaših ustiju, a od drugih čitao u brzojavkama i pismih, kako se radujete tomu izboru, al ujedno kako ste zabrinuti, da žalostni, što je u petoj kuriji podlegao vjerni i nerazdruživi mi dosadnji drug u carevinskom vieću, i što je već ovaj hip stalno podlegao u zapadnom izborničtvu seoskih občina treći kandidat naše stranke, poznati borio za prava našega naroda — što dakle za sada idem iz Istre sam i jedin u ime našega naroda u Beč.

Ja Vam najiskrenije zahvaljujem na časti kojom ste me počastili, na povjerenju koje ste u me postavili, i obećajem svečano i evo javno, da ću tešku zadaću, koju ste mi zadali, vršiti svimi svojim silami odlučno i postojano, i zagovarati prava Vaša, svih onih koji su Vas izabrali, pa i svih onih naših mnogobrojnih izbornika i birača iz V. i zapadne IV. kurije, koji su dali svoje glasove za naše muževe, za naše kandidate, — te prava cigloga našega hrvatskoga i slovenskoga naroda u Istri.

Zao je i meni, što nisu izabrana moja dva druga, a Vas svih i cigloga našega naroda miljenika, — al za to netreba zdvajati.

Širom ciele Istre, i u njezinim zapadnih kotarib, pokazao je naš narod prilikom ovih izbora, da je budan, da živi, i da hoće da živi život dostojan sebe i celokupnoga hrvatskoga i slovenskoga naroda.

Njegovi protivnici, njegovi neprijatelji, krvni neprijatelji, koji bi ga htjeli izbrisati sa ove naše, krvju i potom natopljene zemlje, slave brojnu pobjedu; al ako se pomisli, kojimi sredstvi, kojimi načini, kojimi osobami, je izvojevana ta njihova „pobjeda“, onda je to za nje više poraz nego li dobitak.

Spominjuć protivnike i krvne neprijatelje našega naroda, nemislim na one njeke, Vam svim više manje poznate, koji su za novac, za plaću, za kojekakve nagrade i odštete, radili najodurnijimi načini protiv našemu

narodu i protiv kandidatima naše stranke, ter neuke ili zlobne varali, zavadjali i kupovali Judinim novcem; jer oni bi za novac, kako su danas radili za Talijane, radili sutra za Kineze, za Afrikance, za svakoga koj bi jih bolje platio.

Naša Istra je na razmeđu izmed dva velika svieta, izmed latinskoga i slavenskoga, a za njom čezne i tretji, germanski svijet.

Naši neprijatelji su u Poreču, gdje je stanovito središte onih u pokrajini, koji nam taje i krato svako pravo na obstanak, koji neprestano tvrde da je Istra talijanska pokrajina, i prema tomu rade, koji se u tom svojem radu nečacaju ni najodurnijih sredstava, koji i novcem našega naroda šire najveću pokvarenost među našim narodom, plaćajući i nagradjujuć medju ostalim izdajice i izdajstvo naroda.

Naši neprijatelji su u Trstu, gdje puste da oni u Poreču i drugud po Istri rade onako kako rade, gdje su njim dapače na ruku, odkud jih pomazaju u njihovom odvratnom i odurnom postupku — bilo neznajući, jer nevide od nosa do ustiju, bilo iz zlobe, bilo i za plaću.

Naši su neprijatelji u Rimu i drugud po Italiji, gdje se i medju najvišimi krugovi sabire novce za društva obstojeća glavno za to, da se naš narod sam sebi otudji, da se odnarodi, da se potalijanci; odkud se je prvanja vremena nastojalo vojskama, a u novija vremena nastojali knjigom, novinami, školami, novcem izdajstvom, osvojiti našu Istru.

Naši neprijatelji mnogi su u Beču, bilo što nevide a morali bi viditi, što se kod nas događa, bilo što to vide, al nemare za to ili čak odobravaju.

Naši neprijatelji su u Berlinu, odkud je već prije dvadeset i više godina izdana parola, javno objelodanjena, da će Italija, kad bi htjela osvojiti Trst sa celim Primorjem, naići na oboružan odpor Njemacke, da ova mora, preko Austrije, do Trsta i u Trst, odnosno i u Istru, i da ujoj Austrija put za to pripravlja.

Mi moramo biti ponositi, što imamo tolike neprijatelje, i što takovi za nami i za našom zemljom teže, jer to pokazuje vriednost i našu i naše zemlje — za kukavnim narodom i kukavnom zemljom nitko nečezne.

Kod svih tih naših neprijatelja, i uza sve talijanske „pobjede“ kod izbora, nam netreba klonuti duhom. Na suprot: U višnjih srca!

U koliko se bude dalo raditi u carevinskom vieću, može rieč jednoga zastupnika, koj zagovara stvar pravednu i u Božjih i ljudskih zakonih utemeljenu, valjati više nego četvorice i više njih drugih, koji zagova-

raju stvar nepravednu, protivnu i Božjim i ljudskim zakonom.

Možda će se naći većina u carevinskom vieću, koja će htjeti i moći zadovoljiti pravednim i zakonitim zahtjevom naroda, naročito i našega hrvatskoga i slovenskoga, takodjer u Istri.

Nenadje li se, tada će se u monarhiji roniti onim putem, kojim se već roni od nekoliko godina.

Došlo što mu drago, narod će ostati a Vaše i svih naših izbornika i birača glasove, odane za predložene naroda, usupor svim klevetam, prevaram, bezakonjem, bezpravjem, grožnjom, pritiskom, kupovanju, savjesno i lih iz osvjedočenja, moral će se uzvati.

Vi ste pokazali širom ciele Istre, da ste odani svojoj svetoj vjeri i svojoj narodnosti, da ste Hrvati ili Slovenci, da nećete biti nikomu sužnji, da zahtjevate svoja prava u svakom obziru.

Uztrajite takovi! Uzdržite se i kriepite u svojoj vjeri, tom najsvetijem amanetu svakoga pravoga čovjeka, bez koje i pojedinci i narodi propadaju.

Kazite uvijek, i svuda i u svakoj prilici, da ste vjerni svojoj narodnosti, znajući da je i pojedinac i narod bez nje pometalo drugim, da je prošeno svim, svim, samo nije izdajici.

Nastojte, da Vi i Vaši erpe čim više nauke u školah raznovrstnih, u društvi za čitanje, sastajanje, razgovaranje, čitajući dobre knjige i novine.

Ustrajajte društva gdje jih neima, naročito takodjer za međusobno podupiranje, novčana, gospodarska i druga strukovna, a pristupajte k njim gdje takova već obstoje.

Radeć prema tomu, kao dobri kršćani, čestiti Hrvati i Slovenci, pravi ljudi, vriedni gospodari, pomazuć se medju sobom, stalno ćete uspijevati. Pomoć će Vam Bog, pomoć će Vam braća Vaša po krvi i jeziku. S njimi zajedno zasjati će Vam bolja budućnost!

Da bude čim prije, ja vruće želim i molim Svemogućega!

Opetujući da ću na to raditi i ja iz svih mojih sila, pozdravljam Vas sve najiskrenije i najsrdačnije: Sretna nova godina! Sretan novi viek!

U Opatiji, 12. januara 1901.

Vjekoslav Spinčić
zastupnik naroda.

Izbor zastupnika u Koprnu.

Očevidec pripovieda nam tečaj izbora zastupnika u Koprnu, koji se je vršio dne 9. t. mj. Fiduciari jedne i druge stranke pristupiše u potpunom broju k izboru. Biralno se je u kući Baržal izvan grada

Oglasi, pripočalana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cijenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglasne itd. šalju se napunjenom ili polupunom poštom, stacionice u Beču na administraciju lista u Puli.

Kod narudbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravnitvu u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše »Reklamacija«.

Čekovnog računa br. 847.849.

Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

«Slogom rastu malo stvari, a nesloga sve polcvrni». Narodna poslovica.

Izlazi svakog utorka i petka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju, nepodpisani netiskaju, a nefrankirani neprimaju.

Predplata za poštarinom stoji: 12 K u obće, } na godinu 6 K za seljake } ili K 6—, odu. 3— na pol godine,

Izvan carevine više poštarina.

Pojedini broj stoji 10 h. koji u Puli, toli izvan iste.

Uredništvo se nalazi u ulici Giulija br. 5 te prima stranke osim nedjelje i svetka svaki dan od 11—12 sati prije podne.

Odgovorni urednik i izdavaatelj Stjepo Gjiivić. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Našim izbornikom!

Dne 3. i 9. ovog mjeseca Vi ste po ljutoj zimi putovali na biračista, da po preporuci našega političkog društva „Edinosti“ i lista „Naše Sloge“ i po želji prvotnih birača i po Vašem narodnom osvjedočenju, date nam kao fiduciari Vaše glasove pri izboru zastupnika za Beč.

Nepravедno po našu stranku razdieljenje izbornih sekeija i sastav listina, pak Judin novac, pak negdje zaslepljenost naroda, uzrokom su, da su Vaši glasovi i u petoj kuriji i u zapadnom biračistvu vanjskih obćina ostali u manjini.

Nu radi toga hrvatski i slovenski narod Istre nije propao. Zaustavilo mu se je za čas jedno kolo velikoga našeg pokreta, i ono će se u drugoj prigodi još jače zamahati, još brže kretati.

Mi Vam oba, svim skupa i svakomu po sebi srdačno zahvaljujemo na trudu i pouzdanju Vašem i naroda, koj Vas je birao za svoje fiduciare. Uztrajite u borbi za svoje pravice svaki na svojem mjestu i u svih zgodah. Stvar pravedna, a naša je takova, mora predobiti prije ili kasnije. Hrvatski ili slovenski puk u Istri neće više izginuti. Njegove nade nenosimo samo nas dva, njegove želje neželimo sama nas dva, njegovi vapaji čuti će se i nadalje u Beču, i ne na sama jedna usta, jer i ako bude sam jedan iz Istre tamo, još je druge naše braće iz Dalmacije i slovenačkih pokrajina i od druguda. Zato negubite vjere u bolje dane, kao što je negubimo ni mi; odkrivajte izdajice, podučajte neuke, tužite se na krivice u svakoj zgodi, pri svakoj oblasti, neka se zna, da smo Hrvati i Slovenci Istre, hvala Bogu živi i zdravi i da se nedamo utući ni uništiti!

I opeta srdačna Vam hvala na trudu i naše priznanje da ste se držali složno kao jedan i da ste na izbore došli s vi, osim ona dva, tri koji radi teške bure i mećave baš nikako nisu mogli.

Pula-Trst, 12. januara 1901.

Dr. M. Laginja, m. p.

M. Mandić, m. p.

Mojim izbornikom i svim Hrvatim i Slovincem Istre!

Dne 9. t. mj. izabrali ste me evo već treći put svojim zastupnikom na carevinskom vieću, te me tim u političkom obziru počastili najvećom časću kojom raspolažete, u me postavili najveće povjerenje, meni namijenili pretežku zadaću.

Poslije izbora vidio sam Vas mnoge, i opazio na Vaših licih, i razabrao iz Vaših suza, i čuo iz Vaših ustiju, a od drugih čitao u brzojavkah i pismih, kako se radujete tomu izboru, al ujedno kako ste zabrinuti, da žalostni, što je u petoj kuriji podlegao vjerni i nerazdruživi mi dosadani drug u carevinskom vieću, i što je već ovaj hip stalno podlegao u zapadnom izborničtvu seoskih obćina treći kandidat naše stranke, poznali borio za prava našega naroda — što dakle za sada idem iz Istre sam i jedin u ime našega naroda u Beč.

Ja Vam najiskrenije zahvaljujem na časti kojom ste me počastili, na povjerenju koje ste u me postavili, i obećajem svečano i evo javno, da ću tešku zadaću, koju ste mi zadali, vršiti svimi svojim silami odlučno i postojano, i zagovarati prava Vaša, svih onih koji su Vas izabrali, pa i svih onih naših mnogobrojnih izbornika i birača iz V. i zapadne IV. kurije, koji su dali svoje glasove za naše muzeve, za naše kandidate, — te prava celoga našega hrvatskoga i slovenskoga naroda u Istri.

Zao je i meni, što nisu izabrana moja dva druga, a Vas svih i celoga našega naroda miljenika, — al za to netreba zdvajati.

Širom ciele Istre, i u njezinih zapadnih kotarih, pokazao je naš narod prilikom ovih izbora, da je buđan, da živi, i da hoće da živi život dostojan sebe i celokupnoga hrvatskoga i slovenskoga naroda.

Njegovi protivnici, njegovi neprijatelji, krvni neprijatelji, koji bi ga htjeli izbrisati sa ove naše, krvju i potom natopljene zemlje, slave brojuju pohjedu; al ako se pomisli, kojimi sredstvi, kojimi načini, kojimi osobami, je izvojevana ta njihova „pobjeda“, onda je to za nje više poraz nego li dobitak.

Spominjuć protivnike i krvne neprijatelje našega naroda, nemislim na one njেকে, Vam svim više manje poznate, koji su za novac, za plaću, za kojekakve nagrade i odštete, radili najodurnijimi načini protiv našemu

narodu i protiv kandidatima naše stranke, ter neuke ili zlobne varali, zavadjali i kupovali Judinim novcem; jer oni bi za novac, kako su danas radili za Talijane, radili sutra za Kineze, za Afrikance, za svakoga koj bi jih bolje platio.

Naša Istra je na razmeđu izmed dva velika svieta, izmed latinskoga i slavenskoga, a za njom čezne i trelji, germanski svijet.

Naši neprijatelji su u Poreču, gdje je stanovito središte onih u pokrajini, koji nam taje i krata svako pravo na obstanak, koji neprestano tvrde da je Istra talijanska pokrajina, i prema tomu rade, koji se u tom svojem radu nećavaju ni najodurnijih sredstava, koji i novcem našega naroda šire najveću pokvarenost među našim narodom, plaćajući i nagradjujuć medju ostalim izdajice i izdajstvo naroda.

Naši neprijatelji su u Trstu, gdje puste da oni u Poreču i drugud po Istri rade onako kako rade, gdje su njim dapače na ruku, odkud jih pomažu u njihovom odvratnom i odurnom postupku — bilo neznajući, jer nevide od nosa do ustiju, bilo iz zlobe, bilo i za plaću.

Naši neprijatelji u Rimu i drugud po Italiji, gdje se i medju najvišimi krugovi sabire novce za društva obstojeća glavno za to, da se naš narod sam sebi otudji, da se odnarađi, da se potalijanci; odkud se je prvanja vremena nastojalo vojskama, a u novija vremena nastoji knjigom, novinami, školami, novcem izdajstvom, osvojiti našu Istru.

Naši neprijatelji mnogi su u Beču, bilo što nevide a morali bi viditi, što se kod nas događa, bilo što to vide, al nemare za to ili čak odbravaju.

Naši neprijatelji su u Berlinu, odkud je već prije dvadeset i više godina izdana parola, javno objelodanjena, da će Italija, kad bi htjela osvojiti Trst sa celinim Primorjem, naići na obožujan odpor Njemačke, da ova mora, preko Austrije, do Trsta i u Trst, odnosno i u Istru, i da ujoj Austrija put za to pripravlja.

Mi moramo biti ponositi, što imamo tolike neprijatelje, i što takovi za nami i za našom zemljom teže, jer to pokazuje vrijednost i našu i naše zemlje — za kukavnim narodom i kukavnom zemljom nitko nećezne.

Kod svih tih naših neprijatelja, i uza sve talijanske „pobjede“ kod izbora, nam netreba klonuti duhom. Na suprot: U višnjih šerca!

U koliko se bude dalo raditi u carevinskom vieću, može rječ jednoga zastupnika, koj zagovara stvar pravednu i u Božjih i ljudskih zakonih utemeljenu, valjati više nego četvorice i više njih drugih, koji zagova-

raju stvar nepravednu, protivnu i Božjim i ljudskim zakonom.

Možda će se naći većina u carevinskom vieću, koja će htjeti i moći zadovoljiti pravednim i zakonitim zahtjevom naroda, naročito i našega hrvatskoga i slovenskoga, takodjer u Istri.

Nenađje li se, tada će se u monarhiji roñiti onim putem, kojim se već roni od nekoliko godina.

Došlo što mu drago, narod će ostati a Vaše i svih naših izbornika i birača glasove, odane za predložene naroda, usupor svim klevetam, prevaram, bezakonjem, bezpravjem, grožnjam, pritiskom, kupovanju, savjestno i lih iz osvjedočenja, morat će se uvažiti.

Vi ste pokazali širom ciele Istre, da ste odani svojoj svetoj vjeri i svojoj narodnosti, da ste Hrvati ili Slovenci, da nećete biti nikomu sužnji, da zahtjevate svoja prava u svakom obziru.

Uztrajite takovi!

Uzdržite se i kriepite u svojoj vjeri, tom najsvetijem ananetu svakoga pravoga čovjeka, bez koje i pojedinci i narodi propadaju.

Kazite uvijek, i svuda i u svakoj prilici, da ste vjerni svojoj narodnosti, znajući da je i pojedinac i narod bez nje pometalo drugima, da je prošteno svim, svim, samo nije izdajci.

Nastojte, da Vi i Vaši crpe čim više nauke u skolah raznovrstnih, u društvih za čitanje, sastajanje, razgovaranje, čitajući dobre knjige i novine.

Ustrajajte društva gdje jih neima, naročito takodjer za međusobno podupiranje, novćana, gospodarska i druga strukovna, a pristupajte k njim gdje takova već obstoje.

Radeć prema tomu, kao dobri kršćani, čestiti Hrvati i Slovenci, pravi ljudi, vredni gospodari, pomažuć se medju sobom, stalno ćete uspjevati. Pomoć će Vam Bog, pomoći će Vam braća Vaša po krvi i jeziku. S njimi zajedno zasjati će Vam bolja budućnost!

Da bude čim prije, ja vruće želim i molim Svemogućega!

Opetujući da ću na to raditi i ja iz svih mojih sila, pozdravljam Vas sve najiskrenije i najsrdačnije: Sretna nova godina! Sretan novi viek!

U Opatiji, 12. jenara 1901.

Vjekoslav Spinčić
zastupnik naroda.

Izbor zastupnika u Koprnu.

Očevidec pripovijeda nam tečaj izbora zastupnika u Koprnu, koji se je vršio dne 9. t. mj. Fiduciari jedne i druge stranke pristupiše u potpunom broju k izboru. Biral se je u kući Baržilai izvan grada

Preko ceste stajala je koparska fakinaža, koja je često vikala i urlkala: „a viva“
Pred tom fakinažom stajali su oružnici, da njoj eventualno prepreče svaki izged; drugi oružnici šetali su cestom i pred kućom, gdje se je biralo. Okolo 10 sati sakupili se svi fiduciari u dvorani, gdje se je imalo birati. Upravitelj kotarskog poglavarstva g. Schaffenhauer pl. Neys pročita odnose paragrafe zakona o izboru zastupnika, te naloži, da fiduciari izaberu tri člana u komisiju. Pošto bijaše hrvatsko-slovenskih fiduciara 60 a talijanaca 34, izabraše naši gg. Muta Šankovića, Šišković Dragutina i Bunc Vjekoslava.

Vladin komesar izabra na to, po pravu koje ga ide, u komisiju tri člana između fiduciara. Svu trojicu uzme iz talijanske manjine. Ova šestorica nemogoh se složiti u izboru sedmog člana komisije. Dvokratni izbor osta bezuspješan. Na to izabere vladin komesar g. Schaffenhauer pl. Neys sedmog člana opet iz manjine. Tako je došla talijanska manjina do većine u izbornoj komisiji mišošću i nepristranošću (?) g. Adolfa pl. Schaffenhauera de Neys.

Ovo pristrano postupanje gosp. pl. Adolfa ogorčalo je do skrajnosti našu većinu fiduciara, koji su stali to glasno i oštro odsudjivati i puti tomu prosvjedovati. Među ostalimi reče g. pl. Adolfa član komisije g. Šanković, baciv glasovnicu na stran, da im netreba birati, neka sve izabere vladin zastupnik sam. Isotako učinise i ostala dva člana naše komisije. Ostali fiduciari zahtjevaše glasno, da se zapusti dvoranu i Kopar pošto tuj neima prava ni zakona i pošto postupa toli pristrano isti vladin zastupnik. Naši članovi komisije jedva umiriše teške urviđene naše fiduciare osvjedočiv ih, da treba svakako zastupnika birati.

Iza toga nastade ponovno preprič između naših članova komisije i vladinog zastupnika, osobito između g. Šiškovića i pl. g. Adolfa, kojemu predbaci oštro, da im je učinio toli grdu nepravdu, da je pesve prezreo Slavene sudbenih kotaru Buzet, Kopar i Piran.

To Vaše postupanje peče nas silno i da nismo mi toli ustrijpljivi, moglo bi se dogoditi koješta, što bi Vam bilo nemilo i neugodno. Vladin zastupnik pita tobož začudjeno, čemu toliko nezadovoljstvo, na što mu odgovori Šišković, da je morao tako pristrano postupati i kod izbora zastupnika za V. kuriju, kad bijahu naši fiduciari u manjini. Vladin zastupnik hoće, da se izvuče iz neprilike tim, što je sav bljed izjavio, da je čuo, da će većina slavenske komisije uništiti sve fiduciare iz sekcije Škoflje i da je radi toga izabrao većinu talijanske komisije.

Tečajem izbora prosvjedovali su naši proti pravu izbora fiduciara iz Škoflje, koji bijahu nezakonito izabrani i proti postupanju pristranom g. vladinog zastupnika. Taj prosvjed došao je na zapisnik na koncu izbora. Sam izbor obavljen je u redu. Od 60 naših fiduciara glasovalo je 59 za g. Mandića, dočim je 1 glasovnica bila čista. Za protivnika g. Rizzina glasovali su svi talijanski fiduciari t. j. 34.

Izbior je svršio na pol sata po podne, na što reče vladin zastupnik fiduciarom, da se vrate svi u 2 1/2-3 sata, da čuju ukupni uspjeh izbora. U 3 1/2 sata dođe brzojavna vijest iz Poreča, da je izabran g. Rizzi zastupnikom za izvanjske obdine, zapadne Istre.

Naši fiduciari podaše se svi složno iz Kopra put Ržana. Koparska fakinaža pratila ih porugljivimi povici i urlikanjem.

Izbiori za carevinsko vieće u Trstu.

O izboru u V. kuriji u gradu Trstu sa okoljcom izvijestili smo jurve u prošlih brojevih. Onim izborom pokazali su Slo-

veni Trsta svoju moć i osvjetlali si lice pred celim svetom.

U izbornoj većini veleporeznika bijaše izabran liberalni kandidat bečki trgovac Acquaroli. On se nalazi već 30 godina u Beču, te se nije u javnosti nikada izicao. On je u javnosti posve nepoznata osoba.

Tom kandidaturom pokazali su tršćanski lažliberalci svu svoju mizeriju. Oni su posli tražili u Beč osobu, koja je posve nepoznata i u Trstu i koja je po priznanju samih Talijana, posve neposobna za ono uzvišeno zvanje.

U tom izbornoj većini bijaše 4 kandidata — sve sami Talijani liberalci. Bivši zastupnik toga izbornoj većini odvjetnik Cambon kandidirao je na svoju ruku i slavno je propao. Toga slatoga talijanskoga liberalca i zaslužnoga muža zabacila je njegova stranka bez razloga, koji bi bio poznat širim krugovom. Njega, domaćega, gradskoga zastupnika i odličnoga svoga pristau za zaposlavlja je nepoznatom mužu, nesposobu i tudjincu!

Treći kandidat bijaše u Trstu dobro poznati židovski odvjetnik dr. Breitner, koji je također na svoju ruku kandidirao. On se je posebnimi oglosi po židovsku sam preporučio izbornikom, koji se u ostalom neodazvaše njegovom pozivu — i on je slavno propao.

Četvrtog kandidata postavio je neodvisni talijanski odbor u osobi njernika Dompieri-a (sina bivšeg tršćanskog načelnika) koji je dobio vrlo malo glasova.

U tom izbornoj većini odlučivali su još nedavno konservativni veleporeznici, nu danas izgubiše i tuj svoj upliv, krivjnom nesretnog vladinog sustava.

U II. izbornoj većini (drugi kolegij za državni sabor a III. za gradske i zemaljske izbore) imadu e. kr. činovnici većinu glasova. Liberalna stranka kandidirala je profesora na državnoj obrtničkoj školi njernika Mazzorana. Ona ga je opisala u svojih proglaših kano liberalca najčišće vode i neodvisnoga na sve strane premda je učiteljem na e. kr. državnoj školi.

Neodvisni talijanski odbor kandidirao je e. kr. savjetnika, zemaljskoga suda Federzoli-a. Zanj su radili njegovi drugovi na tribunalu i nekoji činovnici na financiji i na pošti.

U zadnji lip prijavio je svoju kandidaturu vitez Kastner podravnatelj e. kr. carinara.

I tako stajahu si protivu tri kandidata, sva trojica e. kr. službenici.

Pobjedio je kandidat lažliberalne stranke Mazzorana, dobiv dvostruko više glasova nego li obojica njegovih suparnika. I taj izbor jest posljedica vladajućeg sustava u Primorju, jest dokaz nezdravili, da gnjilih odnošaja u Trstu. U izbornoj većini gdje imaju e. kr. činovnici odlučnu većinu glasova bijaše izabran kandidat irendarske stranke, dočim je obojica njegovih suparnika sramotna propala!

Izbior za III. izbornoj većini t. j. za IV. razred izbornika u gradskih izborih i za tršćansku okolicu, obavio se u nedjelju. Mandat u tom izbornoj većini držao je dugi niz godina slovenski prvak g. vitez Naberger. Kod izbora god. 1897. oduzeli su Slovincem i taj jedini mandat tršćanski liberalci. Do pobjede dođoše onimi zloglasnimi sredstvi, kojimi se služe istarski talijanski kod svakih izbora.

Slavenska narodna stranka kandidirala je i u tom izbornoj većini čestitoga rodoljuba g. dra. Rybafa. Liberalna stranka preporučila bivšeg zastupnika u tom izbornoj većini poznatog Garibaldinca Mauronera. O uspjehu izborne borbe ne bijaše dvojbe. Tršćanski liberalci, koji imadu u rukuh škare i sukno i nad kojimi neima nikakva nadzora, počinili su najveća nasilja i najgrdnije nezakonitosti samo da dođu do pobjede. Ona njim u današnjih okolnostih, nije mogla i nije izbjegla. Nadj. vladni su za 600 glasova većine. Slovenski Trsta i okolice učinili su stalno sve što su mogli, nu goloruki, bezobrazno i zaštititi nemogu, pišta, proti bezobraznom i

drzovitom protivniku, koji se neplaši nikoga i ničesa.

Kano u Istri tako su i u Trstu ovi izbiori plod vladajućeg sustava. Kano u Istri tako i u Trstu bilo bi se moglo stošta učiniti na korist našega biednoga naroda i u interesu austrijske državne misli. Nu to se nije htjelo i tako će Istru i Trst zastupati po ogromnoj većini zastupnici, koji bi mogli nositi naslov e. kr. zastupnika, ali koji mare za austrijsku državnu misao kano i za lanjski snieg.

P. n. gg. predplatnicima!

Prosljeđujemo i danas prilagati p. n. gg. predplatnicima posebne listiće sa oznakom zaostale predplate, koju neka izvole u roku od petnaest dana uplatiti. Tko po izmaku tog roka ne namiri duga, obustavljamo mu list, a predplatu utjerati ćemo drugim putem, koji neće biti svakomu mio.

Toliko neka si zapamte svi oni, koji danas dobe zeleni listić, te oni koji će ga do koji dan dobiti, ako međutim nisu već priposlali predplatu.

UPRAVA.

Razne viesti.

Političke:

Austro-Ugarska. Koliko se daje iz sadašnjeg uspjeha izbora za carevinsko vieće zaključiti, to se može sa stalnošću utvrditi, da je ogromna većina izbornika ove pole monarhijske odklonila poziv ministra-predsjednika. On je naime nakon raspusta carevinskoga vieća pozvao izbornike, da mu pošalju u carevinsko vieće zastupnike, koji će se daleko držati narodnostnih prepriaka i koji će razpravljati gospodarska pitanja, a kad tamo šalju mu ti izbornici još odlučnije pobornike narodnih prava, još radikalnije strancare i vikaće. U novo carevinsko vieće doći će ojačane narodno-radikalne stranke, napose stranka poznatih vikača Šenerera i Wolfa. Ovi su imali u zadnjem carevinskom vieću 6 mandata, dočim će ih imati u novom vieću okolo 20.

Najviše mandata izgubila je do sada stranka njemačkih liberalaca, kojoj oteše nekoliko mandata njemački radikali. I socijalisti doći će veoma proredjeni u carevinsko vieće. Mladocelhom otela je nekoliko mandata takozvana poljodjelska stranka. Poljaci vraćaju se u carevinsko vieće ojačani i njihov klub biti će najmnogobrojniji.

Naša braća u Koruškoj ostali su bez svoga zastupnika. Njemačka bezobraznost nije dopustila, da si izabera ni jednoga zastupnika. Oni sirote kao što i mi u Istri prošli su najgora kod ovih izbora. Ono što su kod nas činili prigodom izbora Talijani, činili su kod njih bahati Nemci, koje je kao i kod nas Talijane podupiralo činovništvo.

Katolička pučka stranka izgubila je u ovoj izbornoj borbi dva ponajbolja člana. U Tirolu propao je bivši vodja te stranke i bivši ministar Dipauli a u Gornjoj Austriji dr. Ebenchohl. To je svakako težak gubitak za stranku, jer neće naći u svojoj sredini onako sposobnih i vrstnih vodja.

U Gorickoj izabran je u gradovih talijanski kandidat Lonassi a u istarskih gradovih talijanas Bartoli. U Trstu izabraše liberalci u drugom izbornoj većini njernika Mazzorana, proti komu kandidirahu dvojica činovnika, koji nisu dohili ni polovicu glasova, premda odlučuju u tom izbornoj većini činovnički glasovi.

Do subote bijaše izabrano 304 zastupnika za carevinsko vieće. Od tih pripada mladocelskoj stranci 49; poljodjelskoj stranci 44; katoličkoj pučkoj stranci 21; Šenererovoj stranci 21; njemačko-liberalnoj stranci 25; njemačko-pučkoj stranci 33; tršćanskim socijalistom

13; Slovenaca izabrano je 12; Hrvata 10; Rusina 9; Socijaldemokrata 9; Italijana 14; članova poljske pučke stranke 8; česko-narodnik radnika 6; česke poljodjelske stranke 5; Rumunja 6; Srba 2; narodno-katolička Čeha 2; liberalna veleporednik 2; svi ostali spadaju među divjake.

Veliki posjed u Moravskoj izabrao je 12. t. mj. četiri zastupnika ustavotjerne stranke, tri središnjaka i dva konservativca.

Bečki listovi javljaju, da će biti sazvano carevinsko vieće zadnjih dana ovoga mjeseca.

U Dalmaciji izabraše veleporednici zastupnikom odvjetnika dr. Zafrana. Talijanska stranka kusalja je sreću i u tom izbornoj većini, nu nije dosegla drugo, nego to, da se je opet jednom osramotila.

Srbija. Dne 11. t. mj. otvorena je u Nišu narodna skupština. U prijestolnom govoru napominje kralj Aleksander svoju ženitbu, koja nije ostala bez blagoslova, jer se kraljica nalazi u blagoslovljenom stanju. Kralj se sjeća sa zahvalnošću ruske cara Nikole, koji mu je kod ženitbe po posebnom odaslaniku kumovao. Zatim govori kralj o prijateljskim odnošajih sa svimi vevlastni, osobito sa susjednimi državami. Konačno navadja zakonske osnove, koje će imati skupština da razpravi i prihvati.

Dne 12. t. mj. započela je u Biogradu razprava proti oružničkom pukovniku Marinkoviću, oblučenom radi vetezdaje, počinjene tim, što je pisao pogrdna pisma proti kralji Dragi i proti kralju Aleksandru. Na predlog branitelja određena bijaše razprava a da se uzmgone izpitati duševno stanje oblučenika.

Crna Gora. Crnogorska vlada poslala je u Beč svoga ministra financija Matanovića, a ravnatelja pošta i brzojava Popovića, a da povedu sa austrijskom vladom dogovore radi nesporazumljenja, koje je nastalo između Austro-Ugarske i Crne Gore zbog prometa s novčimi naputnicami. Ti dogovori jesu svršeni, pošto je Crna Gora izplatila dužni iznos. Usljed toga uzpostavili će se redoviti poštanski promet s novčanimi pošiljkami između naše monarhijske i Crne Gore.

Rusija. Posredovanjem ruske vlade reč bi, da je došlo do obnove balkanskog trojnog saveza (između Bugarske, Crne Gore i Srbije). Ako se ta viest obistini, lo bi takav savez porušio stopove, na kojih je do sada počivalo političko ravnotežje između balkanskih država. Rusko-austrijski savez, koji je jamčio za mir na Balkanu, bio bi trojnim savezom politnut na stranu.

O zdravlju cara Nikole pronose se opet nepovoljni glasovi. Novine javljaju naime, da je car zadobio plućnu bolest, koja da je pogibelnija od prve.

Bugarska. Knez Ferdinand, koji se je vraćao sa pogreba vojvode Vajmarskoga, zaustavio se je u Beču, gdje bijaše primljen u audiencu od Njeg. Veličanstva. Istog dana posjetio je knez ministra izvanjskih posala grofa Goluchowskoga. Na večer krenuo je knez iz Beča za Bugarsku.

Juzna Afrika. Buri pomicu se sve to više preko rijeke Oranje u kapsku koloniju. Njihov cilj jest dospjeti čim prije u glavni grad kapske kolonije. Englezki vihovni zapovjednik Jord Kitchener sakuplja svoje čete uz željeznice koje vode u kapsku koloniju. Ulaz Bura u kapsku koloniju izazvao je u Londonu veliko iznenađenje. Tim uspjehom Bura produžen je konac rata na nezvijestno vrijeme. Englezki listovi pišu, da će ratna uprava morati da napne sve sile, da čim prije natrag suzbije Bure iz kapske kolonije.

Pokrajinske:

Izbior u gradovih Istre. Kako naši čitatelji znaju, svi gradovi i trgovi Istre izabiraju skupa za Beč jednoga zastupnika. K. njihovim glasovom pribijoo se onih 16 od trgovačke komore u Rovinju.

Izbore su u gradovima izravni; to jest nebraju se najprije fiducijari, nego svaki koj je za obćinske izbore u prve dvie trećine poreza, ili je makar niže, ali plaća barem 4 forinta državnog poreza, ter je unesen u listine, može glasovati zastupnika. Glasovanje je tajno. Ime zastupnika upiše se u glasovnicu (skedu) što ju izdaje oblast, i ta se glasovnica zavita preda komisiji, koja ju baci u žaru. Kad je glasovanje dovršeno, pöbroje se glasovi u pojedinih gradovima i trgovih, pak jih vladini komisari dojave vladinom izbornom komisaru u Poreč, a ovaj proglasi ukupni posljedak. Tako je po sadašnjem zakonu.

Gradovi i trgovišta istarska izabirala su zastupnika petak dne 11. januara. Talijanska stranka predložila je dr. Matteo Bartoli, bivšega predsjednika talijanskoga političkog društva, sada načelnika u Rovinju.

Naša hrvatsko-slovenska stranka koja se za sada nemože u gradovima nikažo nadati većini, postavila je u zadnji čas, kako se reče, kandidata za brojenje, samo da se dokaže, da imamo nešto sile i u gradovima, dakle da je laž, što Talijani trube, da je u gradovima sve njihovo. Naš kandidat bio je mladi odvjetnik u Pulj dr. Ivan Cukon, kojemu ime pišu od nekada „Zuccon“ pak buduć i u listinama tako, moralo mu se je ime pisati tako.

Naš kandidat dobio je ovaj put glasova više nego li smo u današnjih okolnostih i sami očekivali, to jest skoro punu petinu u onoga što Talijan.

Dakle govoriča o izključivom talijanstvu istarskih gradova i trgovišta pustila je laž. Po vremenu dokazati ćemo je i sa većim brojem glasova. Za sada sa veseljem utvrdjemo činjenicu, da je Talijanski kandidat u gradovima dobio ovoga puta skoro 2000 glasova manje, nego li u izborih od g. 1897., a naš kakovih 150 više nego li onda. Utvrdjujemo nadalje, da su Buje „la vedelta italiana“ (talijanska straža u Istri) dale predloženo talijanskom kandidatu jedan jedini glas, da je Buzet dao našem 125 a talijanskom kandidatu samo 23 glasa, da su u Kastvu svi glasovi odani samo našem kandidatu, a u Voloskom dvie trećine odanih glasova bilo je za našega. Nu najveću pljusku dao je pri ovom izboru talijanskoj stranci grad Pazin, gdje je za dr. Cukona glasovalo njih 194, a za Bartola samih 64.

Pazin je sjedište talijanskoga političkog društva za Istru, a tri četvrtine tamo odanih glasova palo je na hrvatskoga kandidata. To treba zapamtiti, a međutim čestitati onim vrlim našim ljudem; Foji su se bez buke i priprave tako sjajno odazvali rodoljubnoj svojoj dužnosti!

Tko sije vjetar žanje huru. Iz Podgrada javljaju nam, da je pošao dne 10. t. m. obćinski povjerenik u poreznu obćinu Zejane, da tamo po propisu provede popis pućanstva. Došav u selo, skoćise proti njemu tamošnji stanovnici te je morao bježati iz sela sa obćinskim poslužnikom iz Velikih Muna, koji ga je pratio. Razdraženi stanovnici udariše za bjegunci težkim kamenjem, te je pravo čudo što iznesoše živu glavu. Već prije dolazka obćinskoga povjerenika iz Podgrada u Zejane govorilo se po selu i okolo, da će se Zejanci suprotstaviti popisnoj komisiji, jer je kod njih bilo pred samim izborom za V. kuriju zloglasni Krišćić, koji ih je našuntau i nahuckao proti istarskim prvakovim, koji da su ih prođali pod Hrvatsku!

U pogibjelji žvopta nalazi se tamošnji župan, koji je čestit naš rodoljub i koji je kao sudijcar V. kurije glasovao za g. dr. Laginju.

Mi smo u svoje vrijeme javili, da bi- jase zloglasni Krišćić na Munah, gdje nije ništa opravio i u Zejanah, gdje mu je eto uspjele uznemiriti tamošnji inače mirni i radni narod. Za njegov posjet u Zejanah

znala je bez dvojbe i politička oblast, koja mora pratiti budnim okom djelovanje onakvih smutljivaca. Ona je znala stalno, kako on i drugud u onom kotaru agitira proti našim prvakovim i proti hrvatsko-slovenskoj stranci u Istri glavno tim, da ćemo sve Istrane prodati pod Hrvatsku. Politička oblast znade nadalje, da je sve to bezsramna laž i crna kleveta, ali nije ipak do sada nigdje ništa proti njemu poduzela a da bi ga u laž utjerala ili zaslepljeno pućanstvo o protivnom uvjerila i umirila.

Tomu plaćeniku talijanske gospode u Istri bijaše, do sada slobodno javno i tajno širiti onu zlobnu laž, kojom je naš narod Istre u obće, napose onaj Voloskoga kotara bunio, i uznemirivao.

Otkad je došao taj nesretni prodanac u onaj kotar, nestalo je tamo mira i reda. Svadje, navale i tućnje jesu tamo na dnevnom redu. Za sve to znala je i znade i danas politička oblast u Voloskom pa ipak nije ni prstom maknula, a da upostavi mirne i redovite odnošaje.

Bivši c. kr. kotarski poglavar Fabiani bijaše sto puta upozoren na onoga plaćenika talijanske gospode i na njegovo paklenko djelovanje. G. Fabiani, koji je toga plaćenika u dušu poznao, i koji ga je onako krasno u službenom spisu opisao, pustio mu je slobodne ruke, da snuje i ruje proti hrvatskoj stranci i njezinim prvakovim.

Novi kapetan g. Scarpa bijaše također podučen i upozoren na plaćenika, koji uznemiruje narod u njegovom kotaru, ali ni on nemisli stati mu na rep, jer i pod njim hucka i šunta kao što je radio i pod Fabijanijem.

T paklenko djelovanje onoga plaćenika, počelo je nositi plod u Zejanah, koji bi mogao biti gorak i samoj političkoj oblasti u Voloskom, koja bijaše do sada ravnodušna na sve ono, što je taj plaćenik učinio u protunarodnom duhu. Siromašni Zejanci bili će prve žrtve onoga huckanja i šuntanja, jer će se popis tamo svakako provesti, protiviti se oni tomu koliko im drago. Za svoj odpor odgovarati će oni sirote, neuki i zavedeni sudrali, a onaj koji ih je nahuckao snijati će se izpod brka njihovoj nesreći.

Obćinska oblast u Podgradu nebi se imala odviše izvrgnati pogibjelji ili sramoti, da budu njezini odasiani i po drugi put proterani i napadnuti. Neka provede u Zejanah popis ona oblast, koja je dopustila da plaćenik slobodno narod hucka i šunta. Ona je dopustila da on sije vjetar, pak neka sada samo žanje huru!

„Viva l'Istria italiana.“ U talijanskih novinah Primorja čitalno, da bijaše skoro u svih talijanskih gradićih Istre pozdravljeh izbor glasovitog Bennali-a sa glazbom ili razsvietom a svuda se vikalo na sav glas: „Viva l'Istria italiana!“

Mi pojмимо to veselje i to oduševljenje, jer Talijanaši dođoše do te pobjede nenaravskim, neredovitim i nezakonitim putem. Oni se vesele pobjedi, koja ih nije išla i na kojoj se imadu jedino zahvaliti vladajućem sustavu u Primorju. Sami, bez pomoći tajne i javne nebi bili nikada slavili one pobjede u V. kuriji. U toliko je dakle opravdan njihovo veselje, što dođoše do pobjede nastijem, prevারণ i šleparijom. Ali dok pojмимо to njihovo veselje, nerazumijemo njihove pokliče: „Viva l'Istria italiana!“ nakon izbora. Gdje bijahu prije i tečajem izbora sa tvrdnjom ili uzklieć, da je Istra talijanska? Zasto nisu talijanstvo Istre izicali prije i tečajem izbora? Zasto su stupali pred naše izbornike: sa proglati i pozovi naš slogu i zajednicu: Istrana? Zasto nisu njihovi skupno plaćeni agenti kazali prije i tečajem izbora, da rade za talijanstvo Istre, da je Istra talijanska?

Odgovora nećemo stalno dobiti na svo pitanje i radi toga odgovaramo sami! Talijanaši Istre nisu se ufali prije i tečajem izbora stupili pred ogromnu većinu izbornika Istre sa talijanskim programom.

Oni su znali, da bi se takvim programom odvratila od njih ogromna većina izbornika Istre. Oni nesmiju niti u svih talijanskih gradovima Istre razviti čisto talijanski program a kamo li će pred nelalijanskim obćinstvom, koje su imali prevariti i zaslepititi. Prije i tečajem izbora bijahu oni Istranici, da laglje prevare i zaslepie neuke i kralkovidne, a poslije izbora i poslije šlepariski stećene pobjede ojunaćise se, te viču na sav glas: „Viva l'Istria italiana!“ Ojunaćise se nakon pobjede, koju im je drugi pomogao izvojevati. Baš po uzoru njihove braće u gladnoj Italiji!

Iz Buzeta pišu nam 12. t. m. Kako obćino pokazali su i ovaj put izbornici ove gradske kurije, da su ogromnom većinom Hrvati. Od 217 izbornika, koji imadu pravo glasa u izborničtvu gradova, došlo ih je na izbor bez agitacije 150. Od tih glasovaše za dra. Zuccona 125 a za Bartoli-a 23. Dve glasovnice bijahu čiste. Od onih 23 izbornika Bartolijevih jest 6 činovnika, c. kr. bilježnik, odvjetnik Sandrin i agent g. Gorupa rodom iz Piena, jedan doseljeni Opriljanac, talijanski učitelj i 14 građana buzetskih. Od svih činovnika glasovao je s nama samo jedan, dočim su ostali glasovali za Talijana ili junacki ostali doma.

Kako vidite, naši izbornici osvjetlaše si i ovaj put lice, pak zato im kličemo srdačno: Živili!

Platili račun za drugoga. Dne 11. t. m. sjedili su na obćuzeničkoj klupi c. kr. zemaljskoga suda u Trstu: Josip Kazić pok. Andrej 51 godina star; njegov sin Ivan, Josip Žigante i Ivan Minder — svi iz obćine Veprinac.

Državno odvjetništvo tužilo je Josipa Kazića radi toga, što je na dan izbora za V. kuriju u Ličić dne 5. decembra 1900 na opomenu vladinog zastupnika baruna Reinleina da budu mirni, ovoga utvrdio. Na upit kako se zove odgovorio je Kazić oružniku, da se zove danas, kako se je zvao jućer. Na to ga htjedoš oružnici svezati ali mu priskoćise dvojica na pomoć i to sin mu Ivan i Žigante, te navalise na oružnike šakami, dočim je treći — Minder — pozivao obćinstvo, da se suprotstavi oružnikom.

Zavedeni Krišćević izbornici bućili su sa svih strana i oružnici bili bi slabo prošli, da im nisu skupi oružnici na pomoć priskoćili. Svi skupa uhapsise četvoricu glavnih bunitelja te ih odvedoš svezane u Volosko. Kazić otac imao je pred sudom odgovarati radi javnog nasilja i radi uvredje službenih osoba; njegov sin Ivan radi javnog nasilja i radi krivog imena što ga je oblasti dao. Rekao je naime, da se zove Ta i Ta i Lovi. Žigante radi javnog nasilja i radi krivog imena; Minder radi zločina bunjenja.

Sva četvorica bijaše odsudjena i to: Josip Kazić na 4 mjeseca, Ivan Kazić na 2 mjeseca, Žigante na 3 mjeseca teške tamnice, a Minder na 14 dana strogog zatvora.

Ovi nesretnici čamiti će radi tudjeg grijeha, dulje vremena u tamnici, a oni koji su pravi krivci onih nemira, koji su narod nahuckali — seću se bezbrizno i uživaju plod svog izdajstva. One sirote platile su račun za drugoga.

Iz drugih krajeva. Zaruke. Družestna gospojica Hrvojka Rabar, kćerka našega Istranina, kanfanarca, profesora Ivana Rabar-a, zaručila se za gospodina Bogdana Penjčić ml. u Osijeku. Bilo sretno!

Kličani izbornici u Pulj! U ljubljanskom „Slovencu“ od dne 10. t. m. citamo u jednoj viesti iz Rieka: sledjedu zanimivu crticu, koja pokazuje dosta jasno, kako se više izbori u Istri. Ta viest glasi: Ovič dan razloz se je Zeljeznicom jedan ovdnašnji čovjek na Rieku. U vagonu bijaše kakvih dvanaest Riečanah. Na pitanje, gdje su bili odgovorise mu, da hijahu u Pulj. Na dalnji upit što su tamo

tražili, rekoše mu: mi smo išli tamo glasovat. Kako glasovat — reče im suputnik — ta vi niste od tamo. Ništa zato, odgovorise mu, ta mi nismo badava glasovali. Rekoše nam, da glasujemo na tudja imena i tako učinismo i dobro je prošlo!

Talijanaškoj gospodi nebijaše dosta, da su spravili na biralište sve puljske neizbornike, nego se utekoše i Riečanom na pomoć! Doista krasnih izbora u Istri!!

Uzdaj se samo u Boga. Burski predsjednik Krüger, koji je sada u Europi, da nadje prijatelje za svoju svetu stvar, vozio se na 29. pr. m. sa svojim tajnikom u okolici Haga, u Holandiji. Nenadano projurila je mimo željeznica, od koje su se prestrašili konji. Dok je Krigerov pratio skoćio iz kolah, dotle je siedi predsjednik ustao, uhvatio kočijaša okolo tiela, uzelo mu uzde i zastavio konje. Tajnik je brzo dostigao kola i sjeo na svoje mjesto. Tada će mu Kriger: „Vi niste smjeli skakati iz kola, jer vam se je moglo dogoditi zlo. Radite u buduće kano i ja, uzdajte se u Boga i ne bojte se ničega.“

72.000 krunah stanarine za dva mjeseca. Iz Londona javljaju, da će za kraljicu Viktoriju stajati stan u svralištu „Excelsior Regina“ u Cimezu na Rivieri za dva mjeseca 3000 funtih sterlina ili u našem novcu 72.000 krunah. Ona će imati cieti prvi kat, odakle je prekrasan vidik na jezero i drugu okolicu.

Proroćanstva za god. 1901. Najglasovitiji i najstariji od englezkih koledara „Old Moore“, koji postoji već više nego stotinu godina, izdan je nedavno za god. 1901., te ima sijaset „proroćanstva“ za ovu godinu. Za prvi se mjesec oglašuju zapleti sa Marokom. Ovom prilikom stari bezazleni koledar, u svom prekomjernom patriotičkom zanosu, medju ostalim kaže ovo: „Kao uvijek englezki će narod pokazati odvratnost naspram ratu!“ U februaru će izazvati zaplete neko tajno društvo. U marcu postati će na veliko zadovoljstvo obćinstva u nekojih najvrljih londonskih ulicah kud kamo laksi saobraćaj. U aprilu izbiti će epidemija samoubojstva, u maju bit će kriza u krkvi. U juniju nestati će sa pozornice jednoga velikoga narodnoga vodje, te će se opaki ljudi na njegovu lješinu bacati kamenjem. U juliju nastadati će vodilja ženskoga pokreta; u septembru izazvati će javno pretresanje nekih pisama veliki skandal; u oktobru u malo što ne će doći do rata izmedju Englezke i Francezke, te se Englezkoj ne ukazuje baš najpovoljnija godina. Jedno je ipak proroćanstvo „Old Moore“ zamučao; on, naime, ne kaže, kada će se završiti rat u Transvaalu. On, koji sve zna, pa ipak to ne zna!

Što stoji vojnitvo? Najveće svote izdaje za svoje vojnitvo i za svoju mornaricu Englezka, naime godimice 491 milijun forinti, te tako otpada u Englezkoj na svakoga stanovnika godišnji prinos za vojničke svrhe od skoro 13 for., a to je bez sumnje vrlo mnogo. Francezka ne izdaje za svoje vojnitvo i za svoju mornaricu mnogo manje, jer troši na njih godimice 350 milijuna for., te na svakoga stanovnika otpada godišnji prinos od 10 fr. 50 nvč. Razmjerno su vrlo malene žrtve što ih Rusija doprinaša za svoje vojnitvo i za svoju ratnu mornaricu, jer na njih izdaje godimice 433 milijuna for., te svaki stanovnik plaća za vojničke svrhe na godinu po prilici 3 1/2 forinta. U Njemačkoj otpada na svakoga stanovnika u iste svrhe na godinu blizu 8 for., a sveukupni izdatci iznašaju godimice 389 milijuna forinti. U Austro-Ugarskoj troši se za vojnitvo i ratnu mornaricu na godinu 239 milijuna forinti, i tako otpada na svakoga stanovnika po približno 5 1/2 forinte. Italija izdaje u svoje vojničke svrhe godimice 184 milijuna forinti. U Njemačkoj iznašaju izdatci za vojnitvo i ratnu mornaricu polovicu svih državnih izdataka, u Englezkoj tre-

dinu, u Francezkoj nješto preko četvrtine, u Rusiji nješto manje od četvrtine, u Italiji petinu, a u Austro-Ugarskoj šestinu, ipak taj trošak podnaša najteže Austrijska monarkija i Italija, jer u njih ima najviše siromašnog naroda.

Veliki ples „Čitaonica u Puli“, biti će dne 26. januara 1901. u kazalištu. Plesali će se narodni plesovi: „Kolo“ i „Beseda“. Ulaznice za gospodu 2 kruna, za gospođe 1 kruna. Leže prizemno 8 kruna, u prvom redu 6 kruna. Ulazak na galeriju 40. helera.

Radost u obitelji kralja Italije. Rimski poluslužbeni list potvrđuje viest, da se talijanska kraljica nada radostnom obiteljskom događaju. Kralj je prigodom primanja o novoj godini sam obavijestio o tom dvorske dostojanstvenike. Majka kraljica, knežinja crnogorskoga Milena, otići će poslije nove godine u Italiju i ondje ostati, da bude uza svoju kćer.

Novčani uložci evropskih vladara u Americi. „N. Y.“ državne novine (Staats-Zeitung) donose vrlo zanimljiv pregled o kapitalnih evropskih vladara u Americi. Tako je n. pr. kraljica Viktorija ogromne kapitalne smjestila s onu stranu oceana. Taj je novac većim dijelom uložen u zemljišni posjed. Ovi uložci iznose oko šest milijuna dolara, ali i u američke željeznice uložena su dva do tri milijuna dolara. Godine kraljica prima iz Amerike do 400.000 dolara u ime kamata. Njezin sin, princ Waleski smatra Amerikance za dobre platše. On je u sjedinjenih država uložio oko 5 milijuna dolara; ali dok njegova majka izključivo kupuje zemljište, te svoj novac ulaže u željeznice, dotle je njen sin također uložio ogromne svote u industrijalne papire. Vojvoda Yorkski i drugi članovi englezke vladalačke kuće, također se broje među američke vjerovnike. O njemačkom caru Vilimu isto se tako može reći. Njegovi američki uložci nekad iznašahu 7 milijuna, dok sada iznose samo 3 milijuna dolara. Nu ipak Amerika mu još i danas plaća 150.000 dolara u ime kamata, a naročito tomu doprinose željeznice. Njemačka carica pozajmila je Amerikanecima 500.000 dolara. Što su inače članovi carske porodice uložili u ujedinjenih država, iznositi će ukupno na 4 milijuna dolara. Car Nikola naročito se drži željezničkih akcija. On u svom posjedu akcija od raznih željeznica za 6 milijuna dolara, a njegov godišnji prihod umnožava se tim za 500.000 dolara. Bivša carica Eugeniya u svoje vrijeme bijaše uložila 10 milijuna dolara, a španjolska kraljevska porodica još i danas ima u američkih vrijednostih dva milijuna dolara. Vladaoci Belgije, Danske, Italije i Grčke, pa i sami perzijski šah, dapače i sultan, vjerovnici su Amerike.

Uspjesi liječenja Jekovltrim cjepljenjem. „Državni zavod za izradu lijekova protiv difterije“ u Beču, sastavio je obzirom na sve kulturne države statistički pregled uspjeha liječenja sa cjepljom. Iz toga pregleda razabire se, da je liječenje ovom tvari znatno umanjilo broj smrtnih slučajeva povodom difterije (bol od grla kod djece). Što se tiče Austro-Ugarske i Bosne, to se u dotičnom pregledu pokazuju slijedeći podatci: U Austriji, gdje je pi je pronalazka i upotrebe cjepliva broj smrtnih slučajeva iznosio 40%, spao je taj broj nakon uvođenja liječenja sa cjepljom na 15-6%. S ovim se podnpu slažu kako službeni izvještaji, koji stigoše iz raznih krunovina, tako i godišnji izvještaji četiriju bečkih bolnica. Od godine

1894. bilo je u svemu 9534 oboljenja sa 1570 mrtvaca, što odgovara pomoru od 16-99 postotaka; dok je međutim za predjašnjih 15 godina, dok nije upotrebljavano cjeplivo, samo u tri dječje bolnice u Beču bilo 8488 bolesnika, od kojih je 3482 t. j. 41-02% umrlo. Po tom se pokazuje razlika od 21-30%, koja govori u korist jekovitoga cjepliva. Ovim se također slažu i trogodišnji izvještaji o zarazah (1896—1898.), te se iz svega može sa zadovoljstvom zaključiti, da je usljed liječenja sa cjepljom poslotak pomora pao na polovicu.

U zemljah ugarske krune, kao i u Bosni, stanje je gotovo isto, kao i ono napried izloženo. Brojka pomora iznosila je u bolnicah, prije upotrebe cjepliva, prosječno 51-35%; a poslije uvođenja novog liječenja pokazuje se 25%, dakle izpod polovice smrtnih slučajeva. Dotični statistički pregled naročito pohvalno izliče stanje difteričkih bolesti u Hrvatskoj, Slavoniji i Bosni. U njemu se kaže, da se u ovim kraljevinah, kao i u Bosni, usljed vrlo točnog načina upotrebljavanja, pokazuju kud kamo povoljniji rezultati, nego li u drugim zemljah, te da je ovdje pomor pao na 10-5 do 13-6%.

Književne:

Nova knjiga „Pregršt sušnja“ ilustrovana sbirka pjesama Nevrstenićusa provala se u svih knjižara za cieniu od 3 kruna.

„Pariska moda“. Danas smo primili prvi broj „Pariske mode“ tečaj 7. od knjižare Lav. Hartmana (Kugli i Deutsch), Zagreb.

„Pariska moda“ je na slavenskom jugu jedini hrvatski modni list za gospodje, te ga možemo našim patriotičnim gospodjama i gospodjicam najtoplije preporučiti. Našim hrvatskim gospodjama nije više od potrebe, da si modne listove u njemačkom ili kojem drugom tuđem jeziku nabavljaju a svaka hrvatska patriotkinja moralno je dužna ovo hrvatsko poduzeće podupirati, tim više, jer je rečeni list kroz punih 6 godina materijalnim požrtvovanjem izdavan.

Bilo bi dakle grčih, da ovaj jedini hrvatski modni list za gospodje iz pomankanja patriotičnog čuvstva hrvatskog krasnog spola, konačno izlaziti prestane.

List je elegantan, isto tako kao njemački i ima osim glavnog modnog sadržaja arak za krojenje, pomodno češljanje prilog „Ručni rad“ i otmotni arak sa oglasima. Predplata iznaša na cieleu godinu K 8—, na pol godine K 4—, na četvrti godine K 2— te se neka šalje na knjižaru Lav. Hartmana (Kugli i Deutsch), Zagreb, lica 30.

Filijalka

G. Kr. priv. austr. kreditnoga zavoda za trgovinu i obrt u Trstu

primam:
Uplate u krunama
sa predobjavom od 4 dana po 2 1/2%
od 8 „ „ 3%
U pismim na ime sa predob. od 4 dana po 3 1/2%
„ „ „ 8 „ „ 3%
„ „ „ 30 „ „ 3%
U napoleoni na pisma sa predob. od 30 d. po 2 1/2%
„ „ „ 3 m. „ 2 1/2%
„ „ „ 6 m. „ 2 1/2%
„ „ „ 12 m. „ 2 1/2%
Okružni odjel u krunama razpoloživ anjesta, 2 1/2% na svuku svotu.
Kruna i napoleoni u tekucem računuu.
Uvjeti se sklappaju prigodice već prema roku predobjave.

Izdaje doznačnice

za Beč, Budimpeštu, Brno, Karlove var, Rieku, Lavov, Prag, Reichenberg, Tropravu, kao također za Zagreb, Ažd, Bielez, Gablonz, Gradac, Sibirj, Inomost, Celovec, Ljubljano, Linc, Olomuc, Saaz i Solnograd bez troška.
Navi se kupnjom i prodajom divisa, novca i vrijednostnih papira.
Prima uplate odrezaka, izvucenih vrijednostih kano i uplate svake vrsti.
Daje predajmove na Warrants i vrijednosti uz najumjerenije uvjete. Predajmove otvara na dokumente za London, Pariz, Berlin i druge trgovce po vrlo umjerenim uvjetom.
Kreditna pisma izdaje za kojegod trg.

Uložci u pohranu.

Primaju se u pohranu vrijednosti papiri, zlatni i srebrni novac i bankovni papiri. Uvjeti se mogu doznati obratit se na blagajne-zavoda.

Mjenbene naputnice.

Blagajne zavoda izplaćuju mjenbene naputnice talijanske banke u talijanskim lirama ili u krunama po danjem tečaju.
Trst, 1. kolovoza 1900.

Seoska gospodarska blagajna

VODNJANU

pod nadzorom „Posujilaice“ u Puli otvorila je dne 6. o. mj.

svoj dućan.

Prodaju se sve za kućanstvo i kuhinju nužne stvari, kano i

šumpor te druge polrebštine spadajuće u gospodarstvo.

Neadakriljivo sredstvo proti bolestim želudca i probavila

LJEKOVITA ŽIVOTNA ESENCIJA

iz ljekarne

„k crnom orlu“ K. Germana u Belovaru

djeluje najuspješnije kod svih bolesti želudca, kao što su: slabina, pomanjkanje tekućine, nadutost, podrigivanje, žgaravica, mučnina, omaglica, glavobolj, grčevi, zatvor, steina, nemirnost, kao i kod bolesti jetara i slezena. Neutralisira prekomjernu kiselinu želudca i čini svršnim svaki drugi prašak, osobito poslije prekomjernog i pretječnog jela.

Pripravljena iz blago djelujućih biljinskih sokova, djeluje ona esencija kao blago stvarajuće sredstvo, a jer je ugodno nježnog ukusa, imade stoga tu prednost, da ju može i onaj uzimati, koji drugih gorkih lijekova uzeti nemože a posve je neškodljiva i kod djele i redovite uporabe.

Ciena bočice 1 Kr. 40 St. poštom najmanje 2 bočice 3 kruna. Prava samo onda, ako je svaka bočica providjena imenom i svrhom ljekarne „k crnom orlu“ K. Germana u Belovaru, u Hrvatskoj.

Vrstnoću i uspješno djelovanje ove životne esencije dokazuje množina primanica, od kojih jednoliko najnoviji orđje odlikuju:

Životna esencija K. Germana, ljekarnika u Belovaru mogu dohujujući publici što topnije preporučiti, jer sam se i osobno uvjerio, a i kod svojih župljana, kojima sam ovu preporučio kod želudčane boli, da je od izvrstnoga uspjeha.
Trstivo, 5. X. 1900.
Medeotli, župnik.

Velečtovani gospodine!
Molim pu donosioć ovoga pisma poslati mi bočicu Vase životne esencije. Istini za volju moram Vam priznati, da ću taj liek ne samo radi ugodnog teka, već i radi svoje jekovitosti, svakomu sigtopnije preporučiti. Ja sam došle lito primom razne jekove a i kod svojih župljana, kojima sam ovu upotrebljavati radi neprobavljivosti, ali Vam i opet moram reći, da je velika većina tih pu meni uzeti liekova prouzrovala toli Osim toga držim na zalihu sve medicinske

bolli, koli i drugih neugodnosti, doćim Vaša životna esencija uz krasan uspjeh te neugodnosti ne prouzrokuje.
Belovar, 24. V. 1900.
Dr. Rudolf Štumpf.

Rado prihvaćam spodu, da Vam izrazim moje priznanje radi uspješnog djelovanja i izvrstne jekovitosti Vase životne esencije. Ja i moja teka upotrebljavamo istu najboljim uspjehom tako bez nje već ni biti moćie eebi.
Belovar, 18. VIII. 1900. Julka Posavac.

Od svih sličnih ljekarija dajem Vašoj životnoj esenciji prednost, jer sam se osvjedočila, da samo ona i kod dalje porabe nikakvih štetnih posljedica neostavlja. Sijemna pl. Frankvici, predstojnica dječjačke škole u Sarajevu, specializirala od kojih osobito preporučam:

Trputčev sok koji se upotrebljava uspješno proti kašlju, praoboli i kataru u plućima, promuklosti grla i t. d.
Mazilo proti kostobolji izvrstno sredstvo proti reumatizmu, ulgam, trganju u kostima, sgrčanja žila, otoku sgljohov, boli u krtima i t. d.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA
U LJUBLJANI
Špilarska ulica br. 2.

Kupnja i prodaja svih vrsti
renta, državnih papira, založnih pisama, srećaka, novaca, valuta, i t. d. uz najkulantnije uvjete.

Posude na vrijednostne papire uz nizke kamate.
Osjeuranje proti gubitku na kurzu.
Promese za sve vucitbe.

Primanje novčanih uložaka na aložne knjižice, na tokući račun, i na girokonto sa 4% kamatima od dana aložka do dana diguća.
Eskomtira mjenice najkulantnije. **Burzovne** naručbe.